

соціального розвитку в окремих регіонах, а також закріплення на цій основі інструментів, механізмів та засобів реалізації прогресивних регіональних трансформацій;

– переформатувати ресурсний розподіл у державі з тим, щоб кожна територіальна одиниця мала змогу максимально використовувати свій потенціал. Важливу роль при цьому повинна відігравати спеціалізація регіонів, тобто їх функціонування та бази розвитку тих видів діяльності, які притаманні певній територіальній одиниці;

– акцентувати увагу на вдосконаленні фінансових потоків, а контексті покращення перерозподілу фінансових ресурсів між регіонами із урахуванням їх спеціалізації та вдосконаленні механізмів перерозподілу податкових платежів та міжбюджетних трансфертів. Цей підхід сприятиме зменшенню рівня розбіжностей між регіонами щодо використання фінансових ресурсів держави;

– диференціювати державну підтримку регіонів за прикладом країн Європейського Союзу, відповідно до чого необхідно розробити та впровадити в життя національну стратегію соціально-економічного розвитку та регіональні стратегії.

Отже, підсумовуючи зазначене, потрібно зауважити, що успішний соціально-економічний розвиток держави потребує злагоджених управлінських дій із урахуванням позитивного європейського досвіду реформування зазначеного сектора. Окремий акцент повинен ставитися на підвищення якості соціально-економічного розвитку на регіональному рівні, тобто на потребі здійснення децентралізаційних перетворень в українському суспільстві.

Список використаних джерел

1. Конституція України. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254-vr>.
2. Висновки Рахункової палати про результати аналізу річного звіту про виконання Закону України “Про державний бюджет України на 2020 р.”. Київ, 2021. 87 с.
3. Стратегія реформування державного управління України на 2022 – 2025 роки. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/KR210831?an=10>.
4. Державний борг України перевищить 100% ВВП. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2022/10/25/692991/>.

УДК 330.3:338

Скрильник А.С., к.е.н., доцент

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРІОРИТЕТИ ІНКЛЮЗИВНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ

Інклюзія вважається важливим елементом сталого розвитку, оскільки сприяє справедливому та рівному доступу до ресурсів, можливостей і благ для всіх людей, незалежно від їхнього соціального, економічного та культурного статусу. Країни Європейського союзу останні роки активно прагнуть до інклюзивного розвитку, спрямовуючи свої зусилля на створення рівних можливостей, боротьбу з нерівностями та включення всіх громадян у соціальний, економічний і політичний життя [1].

Актуальність інклюзивного розвитку для Європейського Союзу (ЄС) залишається високою з кількох причин:

- *забезпечення соціальної справедливості*: допомагає зменшити нерівності, боротися з бідністю та соціальною виключеністю, і гарантує рівні можливості для всіх громадян;

- *зростання економічної стійкості*: забезпечення рівних можливостей на ринку праці та підприємництва сприяє розширенню потенціалу робочої сили та створенню інноваційних і підприємницьких ідей;

- *подолання демографічних викликів*: сприяють інтеграції мігрантів та розширенню можливостей для старшого покоління;

- зменшення впливу змін клімату та сталість екологізації територій: ЄС зосереджений на екологічній інклюзії, сприяє переходу до зеленої економіки та зменшенню впливу на зміну клімату;

- зміна соціального контексту: забезпечення рівних можливостей та захист прав меншин сприяє міжкультурному діалогу та справедливому суспільству.

Європейське бачення інклюзивного розвитку базується на принципах соціальної справедливості, рівних можливостей та участі всіх громадян у суспільному житті. Основні риси європейського бачення стратегічних засад інклюзивного розвитку включають: *людський центрзм; соціальна справедливість: участь громадян у прийнятті управлінських рішень; партнерство між різними секторами суспільства* [2].

Європейське бачення інклюзивного розвитку використовує інтегрований підхід, що охоплює різні аспекти розвитку, такі як соціальний, економічний, екологічний та культурний. Це сприяє взаємодії між політиками, програмами та проектами з метою досягнення суспільного благополуччя та сталого розвитку територій в наступному:

- ставить людину в центр усіх процесів стратегічного планування та управління, що впливає на забезпечення достойних умов життя, доступу до освіти, охорони здоров'я, праці та культурних ресурсів для всіх громадян;

- прагне до зменшення нерівностей та боротьби з бідністю. Це означає забезпечення рівних можливостей, розподілу ресурсів та соціального захисту для всіх громадян;

- наголошує на участі громадян у прийнятті рішень, формуванні політик та розвитку суспільства. Це означає залучення громадських організацій, громадянського суспільства та інших зацікавлених сторін до процесів прийняття рішень;

- підтримує співпрацю та партнерство між різними секторами суспільства, такими як урядові органи, бізнес, громадські організації та академічний сектор. Це сприяє обміну знаннями, ресурсами та експертизою для досягнення інклюзивного розвитку.

Ці принципи і підходи визначають європейське бачення інклюзивного розвитку, яке спрямоване на створення справедливого, рівного та стійкого суспільства для всіх його громадян.

Автором, в таблиці 1, проведено порівняльну характеристику аспектів інклюзивного розвитку в стратегіях розвитку територій Європейського союзу з міжнародною практикою.

Таблиця 1

Інтерпретація аспектів інклюзивного розвитку в стратегіях розвитку територій Європейського союзу

№	Аспекти	Практична інтерпретація	Європейська інтерпретація
1	2	3	4
1	Соціальна інклюзія	Соціальна інклюзія включає забезпечення рівних можливостей для всіх людей, усунення дискримінації, боротьбу з нерівностями та включення вразливих груп населення, таких як люди з інвалідністю, мігранти, маргіналізовані групи тощо.	Європейські країни розробляють і реалізують політики та програми, спрямовані на включення вразливих груп населення, таких як люди з інвалідністю, мігранти, молодь, літні люди, безробітні та інші. Це включає забезпечення доступу до освіти, охорони здоров'я, житла, праці та інших соціальних послуг.
2	Економічна інклюзія	Економічна інклюзія спрямована на забезпечення рівних можливостей до праці, підприємництва, фінансових послуг та інших економічних ресурсів. Вона передбачає розвиток справедливого інклюзивного ринку праці,	Європейські країни розвивають стратегії для забезпечення рівних можливостей у доступі до ринку праці, підприємництва та фінансових послуг. Вони сприяють створенню справедливих умов праці, підтримці малого та середнього бізнесу, розвитку соціального підприємництва.

1	2	3	4
		зменшення нерівностей у доходах та підтримку розвитку малого бізнесу.	та економічному зростанню, яке включає всіх громадян.
3	Політична інклюзія	Політична інклюзія означає забезпечення рівних можливостей для всіх громадян у виконанні політичних прав та участі у прийнятті рішень. Вона включає активне включення громадян у політичний процес, забезпечення прав і свобод людини, а також боротьбу з корупцією та недемократичними практиками.	Європейські країни працюють над забезпеченням політичної інклюзії через підтримку громадянського суспільства, залучення громадян до прийняття рішень, захист прав і свобод людини, розвиток демократичних процесів та боротьбу з корупцією.
4	Культурна інклюзія	Культурна інклюзія передбачає повагу до різних культур, традицій та ідентичностей, а також забезпечення рівних можливостей для всіх людей у доступі до освіти, мистецтва, культурних заходів та інших культурних ресурсів.	Європейські країни підтримують різноманітність культур та ідентичностей, розвивають міжкультурний діалог, сприяють доступу до культурних ресурсів для всіх громадян і борються з дискримінацією на основі культурних особливостей.

Список використаних джерел

1. Зінчук Т. О. Стратегія інклюзивного сільського розвитку на базі громад: проекти, реалії та європейські перспективи для України : монографія. Київ : «ЦУЛ», 2019. 352 с.
2. Козак Л.С. Економіко-правове забезпечення сталого функціонування господарських систем у контексті посилення ефективності реалізації принципів інклюзивного розвитку / Л.С. Козак, О.В. Федорук // Вісник Національного транспортного університету. Серія «Економічні науки». Науковий журнал. – К.: НТУ, 2022. – Вип. 4 (54).

УДК 339.9

Сокол М.В. студентка; Шевченко О.М., к.е.н., доцент
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)

РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО ТРАНСФЕРТУ ТЕХНОЛОГІЙ У СВІТІ ТА УКРАЇНІ

Завдяки стрімкому розвитку процесу, за якого відбувається зростання взаємозв'язку національних політичних і соціальних систем, та зростанні ролі міжнародного поділу праці між країнами, трансфер технологій є найважливішою умовою, яка значною мірою впливає на конкурентоспроможність як окремих компаній, так і національних економік держав. Все частіше постає питання, пов'язане з переміщенням знань, що є факторами соціально-економічного зростання країни. Освоєння інноваційного процесу залежить від готовності держави до структурних перетворень економіки та міжнародної інтеграції, і впливає на продуктивність праці, якість продукції та рівень добробуту суспільства тощо. На сьогоднішній день можна стверджувати, що трансфер технологій – це процес досягнення країною певного економічного зростання швидкими темпами, яке ґрунтується на впровадженні інновацій у різних галузях економіки держави.